

lehetőséget lányok számára. A pénz szinte kérés nélkül folyik be. Mire az iskolai év megkezdődik, március elejére, Talán már berendezhetjük a termet: van már 15 szék, egy Európából érkezett szép Szent András szobor, egy asztalos csinálja az oltárt, beépített szekrényrel a misekellékek és ima-, énekfüzetek számára.

Szent András küldjön papi hivatást és adjon erőt, hogy valóban apostoli munka váljék ebből az oly gyorsan és csodálatosan növekedő diaszporamunkából! Imát kérünk érte, bátorságért, hogy öregedő napjainkban még bírjuk addig, míg átadhatjuk a fáklyát a következő nemzedéknek.

M. Rafaela (Komássy Jolán) IBMV, Plátanos, Argentina

LEVELEK A MISSZIÓBÓL

Gyermekkori vágyam volt a misszió. Megvalósulására minden út zárva volt előttem. De később az ajtók maguktól pattantak fel. Ez a hatása a hitnek és bizalomnak. Bácskában, Zentán születtem, 1940-ben Budapesten az Isten Üdvözítő Nővérek társulatába léptem. Pesten végeztem el az ápolónői tanfolyamat. 1948-ban Rómába mentem. Később egy Perugia közelében levő kórházban dolgoztam. 1956 januárjában léptem Sri Lanka földjére. Kezdetben Kurunegalában állami kórházban működtem 1959-ig, majd mikor onnan a szerzeteseknek el kellett jönni, egy egyházmegyei missziós kórházban, amelyet mi építettünk és rendeztünk be a Misereor segítségével. Ezt azután átadtuk világi bennszülötteknek. 1971-ben kerültem mai helyemre, ahol a társadalom katasztrofáit gondozom. Műszaki iskola ez az iskolatestvérek vezetése alatt. En mint ápolónő és az egészségügyi osztály vezetője működöm. 1971-ben az intézet 200 fiút számlált, jelenleg 400 a számuk. Ragama a központ. Elhagyott árvákat, elvált családok gyermekeit és a társadalom legszegényebb fiait részesítjük technikai kiképzésben. Csak 16 éven felülieket veszünk fel. Nagy nehézségekbe ütközik ilyen korú gyermekekkel foglalkozni. Sok türelmet és megértést igényel. Sokan már bizonyos mértékben romlottak, vagy nem szeretnek dolgozni. Nemzeti hajlamuk a lustaság és a lopás. Őszinteség fehér elefántként található köztük, — még szerzetesek között is. Ez sok energiát kíván az idegektől. Mellékfoglalkozásom, amit pár éve kezdtem: félárva gyermekek felkarolása. Az árvaház ilyen esetben nem a legjobb megoldás. Ha az anya él, próbálók külföldön pártfogót keresni, és a gyermekeket a családban tartani, iskoláztatni, azután idevesszük őket továbbképzésre. Az ilyen családokat a nővérek rendszeresen látogatják, ellátják tanácsokkal, hibákért megfeddik, pozitív keresztény életre nevelik őket. Két év alatt csak három családot tudtam teljes ellátásban részesíteni, de sokaknak nyújthattam részlet-segítséget.

Dec. 5-én mentőmunkára indultam. Biztosan hallottak a borzalmas ciklonról múlt év novemberében. Ekkora rombolást még nem láttam. Őserdőket úgy kaszált le, mint az aratók a búzát. A fák tövestül kiszaggatva. Amelyiket nem tudta kitépni, megcsavarta, mint a rongyot, és derékban eltörte. A leveleket, ágakat letépte és magával sodorta, csak a csupasz törzs meredezik ég felé. A házakat földig rombolta. Iskolák, templomok darabokban hevernek a földön. Villany-és telefonpóznák kidőlve, derékba törve, összecsavarodva. Egy, ami csodálatos: a Szűzanya szobra mindenütt sértetlenül áll. A tengerparton egész falut elsodort a tenger, földeket, utakat. Az embereknek nemcsak hogy házuk sincsen, de még földjük sem, ahova letelepedjenek. Százezrek maradtak hajléktalanul, ezrek haltak meg a romok alatt és az árvízben. Négy napi mentő munkám alatt 500 betegnek és sebesültnek nyújtottam segítséget. 15 családnak sikerült hajlékot adni. Ezt csak úgy gondolják el, hogy kókuszdíóházak, de mindegy, fedél alatt vannak. Advent második vasárnapján még misém sem volt. Az emberszolgálat szeretetét kívánt, és ez volt az áldozat. Karácsony előtt jöttem haza.

Tizennégy évig voltam főnöknő, húsz évig vezető állásban, de most változások vannak. Még nem tudom, mi lesz az új munkaköröm. Főnöknő mindenestre nem leszek.

Ma ez egész embert követel, én pedig inkább a szegényeknek ajánlom fel munkámat és energiámat. (A nővért közben áthelyezték, új címe:)

Gere Brigitta, „Shanthi”
298, Madawela Road
Nawayaalatenna-Katugastota, Sri Lanka

+

Hálásan köszönöm a levelet, amelyet ezüstjubiläumomra küldtek. Sohasem gondoltam volna, hogy olyan messziről is írnak. Már 1954 óta itt vagyok Brazíliában. Most egy nagy városban már öt éve. A plébánia nem nagy: 9000 emberem van, mind gyári munkások. Hála Istennek szeretnek, és sokat segíthetek nekik. Beszélek a cursillóban. Ez a mozgalom nekünk sokat jelent: innen kapjuk a jó embereket, akik segítségünkre vannak, mert a pap egyedül nem bírná ki a munkát. A karizmatikus mozgalmat is bevezettük. Nagyon jól megy. Minden héten péntek este van szolgégimádási óránk. Ná-lunk tehát az ima a fődolgo. Igaz, kell törődni a szociális dolgokkal is, de ha az ember a vallást adja át, amit a jó Isten tervez, az mindennél jobb. „Keressétek először az Isten országát . . .” — a többit Ő adja. Így mondja a szentírás is! Hála Istennek a nép így jobban dolgozik, és jobban előrehalad még a földi dolgokban is. Az imaórákon mindig a hivatásokért imádkozunk, mert eddig itt kevesen voltak. Ha akarnak nekünk egy kicsit segíteni, szívesen elfogadjuk. Hisz a katekézisre sokat kell kiadni. Gépet vetünk, hogy a gyerekeknek tudjunk képeket mutatni. Természetesen sokat imádkozunk értetek is. Most a karácsonyra készülünk. Kilenc család összejön, és a bibliáról beszélünk. Így az ember a férfiaknak is tud vallásórát adni! Majd írok többet is munkám-ról.

Pe. Joao Palkó (Palkó János) SVD
C. P. 5111
80 000 Curitiba-Pr., Brazília

+

1928-ban léptem a manrézai noviciátusba azzal, hogy a missziókba szeretnék menni. 1936-ban megkaptam az engedélyt. Hatan indultunk a támingi misszióba. Kínában különböző helyeken dolgoztam 1949-ig. Akkor a pekingi szeminaristákkal a Fülöp-szigetekre mentem. 1954-ben kerültem Taiwanra. Itt Hsinchuban, a kaliforniai jezsuiták missziós központjában dolgoztam 22 évet. Asztalosmunkák, építkezések voltak a fő munkaköröm. Sokat kellett utaznom. A műhelyben is sok volt a munka. Azt lehet mondani, hogy az egész szigeten mi rendeztük be az egyházi iskolákat, templomokat. Emiatt a műhely egész gyárrá fejlődött. Faragók, asztalosok, festők néha 80 munkás is dolgozott benne. Egyedül alig bírtam.

Egy nagy autóbaleset miatt úgy határoztunk, hogy kissé leépítjük a műhelyt. Nagy részét átadjuk a munkásoknak. Utána a Fujen katolikus egyetemre kerültem. Egy héten hat napot itt dolgozom, egy napra pedig lemegyek Hsinchuba segíteni. (Mivel a hétnek csak hét napja van: mikor pihen? Szerk.) Az egyetemen minden évben van egy-két építkezés. Most épül az egyetem közös temploma és a jogi kar könyvtára. Emellett több helyen segíték nővéreknek, plébánosoknak kápolnákat, templomok berendezésében. Szóval van munka elég, csak legyen erő hozzá. Hála az isteni Gondviselésnek, még élünk és mozgunk. Bár 73 éves fejjel érzem az idő múlását, és a szívem mintha idősebb lenne. A reuma sokszor megkínoz, de ezt mind vállaltuk a missziós hivatással. Sajnos mi lassan kiöregszünk, és nincs utánpótlás. Papi és szerzetesi hivatások nagyon lecsökkentek. Az egyetemen 14 ezer diák van, de ezekből nem sok a keresztény. Pár évvel ezelőtt évente százával keresztelkedtek, most karácsonyra csak 14-en voltak.

Mivel mostani munkaköröm olyan, hogy több templom- és kápolnaberendezést kell terveznem, nagyon szívesen venném és hálásan fogadnám, ha valaki segíteni tudna főleg modern egyházművészeti lappal, katalógussal vagy levelezőlappal: oltárok, tabernákulumok stb. fényképei.

Legyen hála az isteni Gondviselésnek mindazokért a kegyelmekért, amelyeket ez alatt az 50 év alatt kaptam. Igazán sokszor csodálatos módon menekültem meg sok

bajtól. Sosem tudom megköszönni azt a sok vigaszt, amit a sok küzdelem között kaptam. Kérem kedves Mindnyájuk buzgó imáit. Sorsunk a jó Isten kezében van.

Bro. Stephen Bencze SJ (Bencze István)
Fu Jen University, College of Law
Hsinchuang, Taipei Hsien, Taiwan 242

+

1976 áprilisa óta jóformán minden hónapban erőt vett rajtam a malária, ha elhagytam missziós plébániám területét, hogy valamelyik szomszédomnál kipihenjem magam és megírjak néhány levelet. Mikor aztán egy kissé erőre kaptam, igyekeznem kellett visszatérni a szavannák és őserdők világába, mivel kb. 200 falu keresztényei várokztak rám. Azért írom, hogy körülbelül, mivel jó híveim félnomád életet élnek. Minthogy hely van bőven, nem okoz nehézséget, hogy régi kunyhóikat elhagyják, és egy másik helyen verjenek tanyát. Egyes falvak szinte máról holnapra eltűnnek, és helyükben újak keletkeznek. Mivel nagyon le voltam maradva a munkával, tavaly május vége óta nem szaktottam időt a pihenésre. A malária is csak kétszer jelentkezett. Az elmúlt évben 1311 személyt kereszteltem, és több mint 800-an járultak első szentáldozáshoz missziós plébániám területén. A hittanulók száma meghaladja a 400-at. Hála Istennek és európai jótévedőinknek, ma 20 bádogtetős kápolna áll híveim rendelkezésére. Tíz évvel ezelőtt még egy se volt. — 1979 elején Ausztráliába jöttem. Előljárom egy időre ide helyeztek. Afrikai előljárom azt óhajtja, hogy mielőtt visszatérek Zaire-ba, töltsék egy kis időt Új-Guineában a pápuák között is.

Pálinkás István SVD
Divine Word Missionaries
199 Epping Rd.
Epping, N. S. W. 2121, Australia

+

1978 januárja óta újra itt vagyok, ahol 3 évvel ezelőtt abbahagytam, a gazdasági iskolában. Nehéz munka ez, mindenfelől csak gond, de megéri a fáradságot. Sok évvel ezelőtt kezdtük. Paraguay mezőgazdasági állam, hát azt gondoltuk, ha segíteni akarunk az embereknek, akkor a mezőgazdaságba kell nekünk is beállnunk. Jelenleg 3 páter van itt (egyik társam amerikai, másik burgenlandi) és három testvér. Így családunk öt különböző nemzetből való. Az iskolát kiépítettük már. Az épületeken kívül a legnagyobb mű egy 500 kW-os turbina. 4 évig dolgoztunk rajta.

Köszönöm sorait és a támogatást. Mi hazátlan magyar misszionáriusok így aztán abban a tudatban dolgozunk, hogy nem felejtenek el bennünket teljesen. Mi idegen országokban, idegen csillagok alatt valósítjuk meg küldetésünket. Öröm és vigasztalás, mikor látjuk, hogy mások éppúgy önzetlenül dolgoznak értünk, mint ahogy mi itt dolgozunk az itteni népért. Az épületek állnak, de az építészek mennek, az alkotások megvannak, de az alkotók elmennek. Így aztán mi is itt lassanként másoknak adjuk át helyünket, hogy ők is alkossanak, lángoljanak, és majd lassan elhamvadjanak: ut vestimentum mutabis eos et ipsi mutabuntur; tu autem idem ipse es et anni tui non habent finem! (Zsid 1,12)

Gaál Jenő SVD
Escuela Agrícola S. Benito
C. C. 37, Encarnación, Paraguay

+

Köszönöm k. levelét és a csekket. Ez itt nem kis csekk, amint írja, ennek itt nagyon nagy értéke van. Igen, az áradások rengeteg kárt okoztak, és a legnagyobb kár az, hogy nincs embere az országnak, aki segítené ezeket a szegény károsultakat. Ilyen áradás még nem volt az országban, és ez többször is megismétlődött, más-más helyeken. Hogy hány ezer halt meg, azt senki sem tudja. Falvak, kerületek teljesen víz alatt, olyannyira, hogy a házakat is eltakarta a víz. A lakóknak sem idejük, sem alkalmuk nem volt elmenekülni. Kalkuttában az utcán csónakokkal közlekedtek. Hová lett az a

több mint 30 000 ember, aki az utcán lakik? Ide nem jött fel az árvíz, mert a vidék hegyes, de terméketlen is. Most sarlózzák a rizst, azután nincs semmi a földben. És egészen június közepéig nem lesz, minden kiég, kiszárad. Ezek a szegény óslakók csak kulik voltak, és nagyon hátra vannak. Iskolák kellene nek. Itt van egy felsőbb iskolánk, erre is nagy szükség van. Én meg csak kerékpározok még, 72 évvel, már nem sokáig. Ma egy már járni nem tudó öregnek vittem el a szentáldozást. A nagy hibájuk, mint mindenütt: kevesen vannak, akik nem isszák a rizspálinkát. Küzdök ellene, lassan csak lesz valami eredménye. Az Úr Jézus Szentséges Szíve áldását kérem önökre.

Varga Bertalan SDB
Don Bosco Youth Centre
Hatia, Ranchi-Bihar 834003, India

(Itt jelezzük, hogy Bernadette nővér (Mirpurkhas, Pakisztán) 42 évi missziós szolgálat után nyugalomba vonult. Jól megérdemelt pihenéséhez minden jót! Szerk.)

LEVELESLÁDANKBÓL

Elcsábítottak rokonlátogatóba Moldovába. Két autóbuszon mentünk, egy ömlesztve összeverebüvölődött társaság. Az Ajtói szoroson mentünk és a Békásin jöttünk vissza. Hajnali 5-től este 11-ig tartott az út. Első megállónk Entelnek volt. Úgy éreztem, legalább 700 évet visszaszaladtunk az időben. A ferencesek egyik ősi fészke, talán bölcsője. Nagykiterjedésű birtokkal (40 hold), nagy rendhálzával s egy iskolából átalakított templomcskával, no meg egy temetőcske, ahol várja a ferencrend az Úr harsonáját. A ház lakói néhány műemléknek is beillő barát 70 és a halál között. A gvardián egyúttal a kántor is. Ott hallgattunk misét reggel 7-kor. Amikor beömlöttünk a templomba, olyan széles jókedvre kerekedett, hogy a maradék helyet teletöltötte öblös hangjával. Úgy ajánlott valamennyiünket öklönnyi Máriája oltalmába, hogy szem nem maradt szárazon. Mise után bevezényelt a zárdába, majd a gyümölcsösbe. Ott két fiatal nyári almafájából a lelket is kirázta, hogy megvendégeljen, mert szegények még nyögik a földrengés nyomait. Egyetlen fogán cigaretta füstölgött, a többi szája nagy mosoly. Csuháját a korda tartotta össze, lábát műremekké foltozott saruban váltogatta, mert fájós bütykei nem sok megállást biztosítottak neki. Indulásunkkor annyi áldó keresztet rajzolt felénk, hogy mindenki vihetett belőle az otthoniakknak is.

Az erdő között alaposan bereggeliztünk, ügyet sem vetve hidegre, ködre, csepergésre. Délre értünk be egy Gheorghiu-Dej melletti katolikus faluba. Értettük egymást a gyermekeikkel is. A mienknél nem nagyobb község, de 6 esztendő alatt akkora templomot építettek, mint egy dóm. Modern gót stílusban, betonlemezekből. Olyan, mint egy költeménnyé érett áhítat, mint egy betonba öntött krédó. Oltárukon egy Jézus szíveszobor öleli egygő a népet. Az ablakok alatt természetes nagyságban a keresztútját járó Jézus és „díszkisérete” fehér márványból, mintegy elvegyülve a hívek között. Engem a gondviselő véletlen az V. állomás közelében telepített le, ahonnan az indulást jelző dudálás riasztott fel. Egy óriás kereszt alatt imbolygó végkimerült ember néz vissza a mögője lopakodva álló, jószándékot sugárzó erőteljes emberre, aki megkönyífta, tartja, súlytalanítja keresztjét.

Végigmentünk Bákón és Románon. Románban várt az előre kifizettetett, de meg nem főzött jó ebéd, ami egy órai késés után derült ki. A közelében volt még három modern templom, amit megnéztünk. Egyik egy kivilágítható színes gyöngyszemekből álló lourdes-i Mária főoltárral, gazdagon festve nagy falfreskókon a rózsafűzér titkai. Nekem nem tetszett. A második egy monumentális méretű, két nagy és egy kis tornyú, betonból csúcsokba felívelő gótikus templom. A régire építették rá, és ahogy az új csukottá vált, kihordták belőle a régit. A tornyok, ha elkészülnek, az égis fogak érní. Főltára mögött el lehetne dugni a mi templomunkat. Már használgják, de „porba hullnak Uram